

1. Genel

Çiftliklerin ve Üreticilerin Kategorize Edilmesi

Üretici Birimi, Better Cotton Programına katılmak üzere Program Ortağı bir yönetim yapısı altında bir araya gelen bir grup Küçük veya Orta Ölçekli Çiftliktir. Her Üretici Birimi, Üretici Birimi genelinde çiftçileri desteklemek, eğitmek ve izlemek için bir iç yönetim sistemi uygulamaktan sorumlu olan özel bir Üretici Birimi Yöneticisi tarafından denetlenir. Better Cotton Standart Sistemi bağlamında 'Üretici' terimi ya bireysel bir Büyük Çiftlik ya da Küçük veya Orta Ölçekli Çiftliklerden oluşan bir Üretici Birimi anlamına gelmektedir.

Küçük ve Orta Ölçekli Çiftlik düzeyinde Better Cotton, çiftçileri Üretici Birimleri halinde organize etmek ve İlkeler ve Kriterleri saha düzeyinde uygulamak için güvenilir Program Ortağı ile işbirliği içinde çalışır. Bu, Üretici Birim Yöneticilerinin ve Saha Kolaylaştırıcılarının işe alınmasını ve eğitilmesini ve saha düzeyinde çiftçilerle kapasite güçlendirme ve izleme yapılmasını içerir.

Better Cotton Standart Sistemi kapsamında çiftlikler üretim yöntemleri, arazi büyüklükleri ve kullandıkları işgücüne göre üç kategoriye ayrılır:

- **Küçük çiftçiler:** Yapısal olarak sürekli kiralık işgücüne bağımlı olmayan ve çiftlik büyüklüğü 20 hektar pamuğu aşmayan çiftçiler. Maksimum 7000 çiftçi bir Küçük Ölçekli Üretici Birimi altında gruplandırılabilir; önerilen büyüklük yaklaşık 3500 çiftçidir.

- **Orta Ölçekli Çiftlikler:** Yapısal olarak sürekli kiralık işgücüne bağımlı olan ve çiftlik büyüklüğü 20 ila 200 hektar pamuk arasında olan çiftçiler. Orta Ölçekli Çiftlik Üretici Birimleri tipik olarak 100 çiftçi civarındadır.

- **Büyük Çiftlikler:** Çiftlik büyüklüğü 200 hektarın üzerinde olan ve makineli üretim yapan ya da yapısal olarak sürekli kiralık işgücüne bağımlı olan çiftçiler.

Küçük ve Orta Ölçekli Çiftlikler Üretici Birimleri olarak gruplandırılır ve Üretici Birimi düzeyinde Better Cotton satmak üzere sertifikalandırılır.

Küçük Çiftçi Üretici Birimleri ayrıca, öğrenmeyi kolaylaştırmaya yardımcı olmak için bir Saha Kolaylaştırıcısı tarafından yönetilen yaklaşık 35 çiftçiden oluşan (her birinde bir Lider Çiftçi bulunan) Öğrenme Gruplarına ayrılır. Tipik olarak, bir Küçük Ölçekli Üretici Birimindeki her bir Saha Kolaylaştırıcısı, her bir çiftçiyle düzenli olarak iletişim kurabilmelerini sağlamak için en fazla yaklaşık 10 Öğrenme Grubu veya 350 çiftçi ile çalışacaktır.

Bazı Büyük Çiftlikler Better Cotton'a bireysel olarak katılırken, diğerleri Büyük Çiftlik Grup Sertifikasyon Modeli aracılığıyla katılmaktadır. Bu yaklaşımda, birkaç çiftlik özel bir Grup Yöneticisi tarafından denetlenir ve sertifikasyon gruptaki tüm çiftlikleri kapsar. Yalnızca 30'dan az işçi çalıştıran ve makineli hasat yapan çiftlikler Büyük Çiftlik Grubu Sertifikasyonu için uygundur.

2. ÜRETİCİ GEREKSİNİMLERİ (Üretici Gereklilikleri Üretici Birimleri, Büyük Çiftlikler ve Büyük Çiftlik Grupları ile ilgilidir)

2.1 Üreticinin Better Cotton Ticareti

Üreticiler Better Cotton ticaretini yalnızca aşağıdaki koşullar yerine getirildiği takdirde yapacaktır:

- Aşağıdaki gibi bir Better Cotton sertifikasına veya lisansına sahiptirler: Better Cotton İlke ve Kriterlerine ve ilgili durumlarda ilgili grup gerekliliklerine uygun, kapsamı ticareti yapılacak pamuğu kapsayan geçerli sertifika ve/veya ticaret izni; veya ticareti yapılacak pamuğu kapsayan Better Cotton için geçerli bir lisans (yalnızca 2028 yılına kadar geçerlidir).
- Ticaretini yapabilecekleri hacimler Better Cotton tarafından Better Cotton Platformunda yayınlanmıştır.
- Üretici, Program Ortağı veya Üretici Birimindeki çiftlik çırçırılama sırasında pamuğun mülkiyetini elinde tutuyorsa, Gözetim Zinciri İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri kapsamında taşeron çırçırılama yapan Üreticiler için Protokole de uymaları gerekir.

Better Cotton satmak için aktif sertifikalara veya lisanslara sahip olan üreticiler, statüleri hakkında iddialarda bulunabilirler:

- Aktif sertifikaların/lisansların kamuya açık listesinde (Better Cotton web sitesinde mevcut) ve/veya Better Cotton'un en son sertifika/lisans iletişiminde belirtildiği gibi, söz konusu pamuk sezonu için sertifika veya lisansın doğru durumunu yansıtır.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE GÜVENCE SORUMLUSU	KALİTE GÜVENCE YÖNETİCİSİ

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR.

	Better Cotton Tarım Belgelendirme Rehberi	Dok. No Rev. Tarihi Rev. No Sayfa	GP 37 17.10.2025 00 2/13
---	--	--	-----------------------------------

- Sertifika veya lisansın süresini ve/veya Üreticinin Better Cotton satmasına izin verilen sezonu açıkça belirtir.

2.2 Üretici Birimi Kurulum Gereklilikleri (Bu bölüm Büyük Çiftlikler veya Büyük Çiftlik Grupları ile ilgili değildir.)

Program Ortağı ve Üreticiler aşağıdakilere uyacaktır:

- Better Cotton İlke ve Kriterleri;
- “İlkeler ve Kriterler İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri” belgesinin ilgili gereklilikleri.

Program Ortağı ve Üreticiler “İlkeler ve Kriterler İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri”deki Tablo 3'te listelenen rol ve sorumlulukları üstlenecektir.

Bir Program Ortağı, Üretici veya Üretici Birimi içindeki bir çiftliğin ııırırılama yoluyla pamuğa sahip olduğu durumlarda, Tedarik Zinciri İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri kapsamındaki Taşeron ııırırılar Olan Üreticiler için Protokolü de takip etmelidirler.

Better Cotton Programına katılan ve bazı durumlarda yeniden katılan Üretici Birimlerinin, sertifikasyona tabi tutulacakları sezondan önce bir hazırlık sezonunu tamamlamaları gerekecektir. Bu zorunluluğun amacı, Üretici Biriminin programın gerekliliklerini tanımasına ve sertifikasyonlarında başarılı olmak için gereken altyapı ve uygulamaları yerine getirmesine olanak sağlamaktır. Gerekliliklerin bir dökümü aşağıda verilmiştir.

Program Ortağı , bir belgelendirme denetimine uygun olmak için aşağıdaki faaliyetleri tamamlamalıdır:

- Bir Üretici Birim Yöneticisini ve Saha Kolaylaştırıcılarını işe almak, işe almak ve eğitmek;
- İlkeler ve Kriterlerin gereklilikleri doğrultusunda etkin bir Üretici Birimi yönetim ve izleme sistemi kurmak;
- Çiftçiler ve ilgili topluluklarla istişareler de dahil olmak üzere, Üretici Birimindeki mevcut tarım uygulamalarını ve zorlukları anlamak için bir iç değerlendirme tamamlamak ve bir temel oluşturmak. Eksiklikler tespit edilirse, Üretici düzeltici eylemler geliştirmeli ve uygulamalıdır;
- Kapasite güçlendirme materyalleri geliştirmek ve Saha Kolaylaştırıcılarına, çiftçilere ve çalışanlara kademeli eğitim vermek;
- Better Cotton tarafından sağlanan formu veya şablonu kullanarak öz değerlendirmeyi tamamlamak ve Better Cotton'a göndermek;
- Çiftlik Veri Gereksinimleri belgesinde tanımlandığı şekilde, bir çiftçi örneği için tarla düzeyinde Sonuç Göstergesi raporlama verilerini toplamak, doğrulamak ve Better Cotton'a göndermek.

Üretici Birim, ilgili kapasite güçlendirme faaliyetleri ve izleme sistemleri de dahil olmak üzere yönetim sistemini kuracaktır.

Yukarıdaki faaliyetler tamamlandıktan sonra, Program Ortağı Better Cotton tarafından sağlanan şablonu kullanarak Üretici Birimin Hazırlık Kontrolünü tamamlayacaktır.

Hazırlık Kontrolleri tipik olarak bir Küçük Çiftlik Üretici Birimi için en az iki tam gün ve bir Orta Çiftlik Üretici Birimi için 1,5 gün sürmelidir.

Hazırlık Kontrolü şunları içermelidir:

- İlerlemeyi anlamak ve temel zorlukları ve eylem planlarını belirlemek için Üretici Birimi Yöneticisi ve Saha Kolaylaştırıcıları ile bir toplantı;
- Küçük çiftçiler için 3 farklı Öğrenme Grubundan en az 5 çiftçi (minimum 15 çiftçi) veya Orta Ölçekli Çiftlikler için 3 çiftçi ile bireysel görüşmeler;
- Bireysel çiftliklerde saha gözlemleri (en az 5 çiftlik, ancak daha fazla çiftlik ziyareti önerilir);
- İşçi görüşmeleri (mümkün olduğunda);
- Üretici Birimi Yöneticisini ve Saha Kolaylaştırıcılarını günlük rollerinde gözlemlmek (örneğin, eğitim oturumlarını, çiftçi odak gruplarını izlemek veya bireysel çiftçi ziyaretlerinde Saha Kolaylaştırıcılarını gözlemlemek);
- Bilgi birikiminin güçlü yönlerini ve geliştirilmesi gereken alanları anlamak için Üretici Birimi Yöneticisi ve Saha Kolaylaştırıcıları ile bireysel görüşmeler;
- İç değerlendirmeler, yönetim planları, sürekli iyileştirme planı ve eğitim programları ve materyalleri (Üretici Birimi personeli ve Büyük Çiftlik Grupları/çiftçiler için) dahil olmak üzere temel Üretici Birimi belgelerinin gözden geçirilmesi; ve

HAZIRLAYAN KALİTE GÜVENCE SORUMLUSU	ONAYLAYAN KALİTE GÜVENCE YÖNETİCİSİ
--	--

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR.

	Better Cotton Tarım Belgelendirme Rehberi	Dok. No	GP 37
		Rev. Tarihi	17.10.2025
		Rev. No	00
		Sayfa	3/13

- Bulguları, düzeltici eylemleri ve sonraki adımları tartışmak üzere Üretici Birimi Yöneticisi ve Saha Kolaylaştırıcıları ile bir kapanış toplantısı.

Üretici Birim, yukarıdaki faaliyetlerin kolayca ulaşılabilecek kayıtlarını tutacaktır.

Hazırlık Kontrolleri, ilk kurulum sezonunda ekimden hasada kadar herhangi bir zamanda veya Üretici Biriminin ikinci sezonunun ekim döneminde herhangi bir zamanda gerçekleştirilebilir.

Üretici Birim, sertifikasyon için başvurmadan önce şekil 1'e göre hazırlığı sağlamak için Hazırlık Kontrolü sırasında belirlenen düzeltici eylemleri planlamalı ve uygulamalıdır.

Program Ortağı, şekil 1'deki karar ağacını temel alarak sertifikasyon için hazır olup olmadığını belirleyecektir.

- Düzeltmelerin uygulanması ETKO denetiminden sonra gerçekleşebilir ve bu da tesadüfi bir uygunsuzluğun hala gündeme gelebileceği anlamına gelebilir.

Program Ortağı, Better Cotton'a ekim sonuna kadar sertifikasyona girecek Üretici Birimlerini teyit edecek ve Better Cotton'a bunların bir kopyasını sağlayacaktır:

- Hazırlık kontrol raporu;
- Düzeltici eylem planları;
- İlgili düzeltmelerin uygulandığına dair kanıtlar.

Program Ortağı, Better Cotton'un Hazırlık Kontrolü ile ilgili sorularına yanıt verecektir:

- Better Cotton'un sertifikasyon masraflarını ödediği bölgelerde, Better Cotton şekil 1'deki karar ağacına göre bir Üreticiyi sertifikasyon için öne sürmeme hakkını saklı tutar.

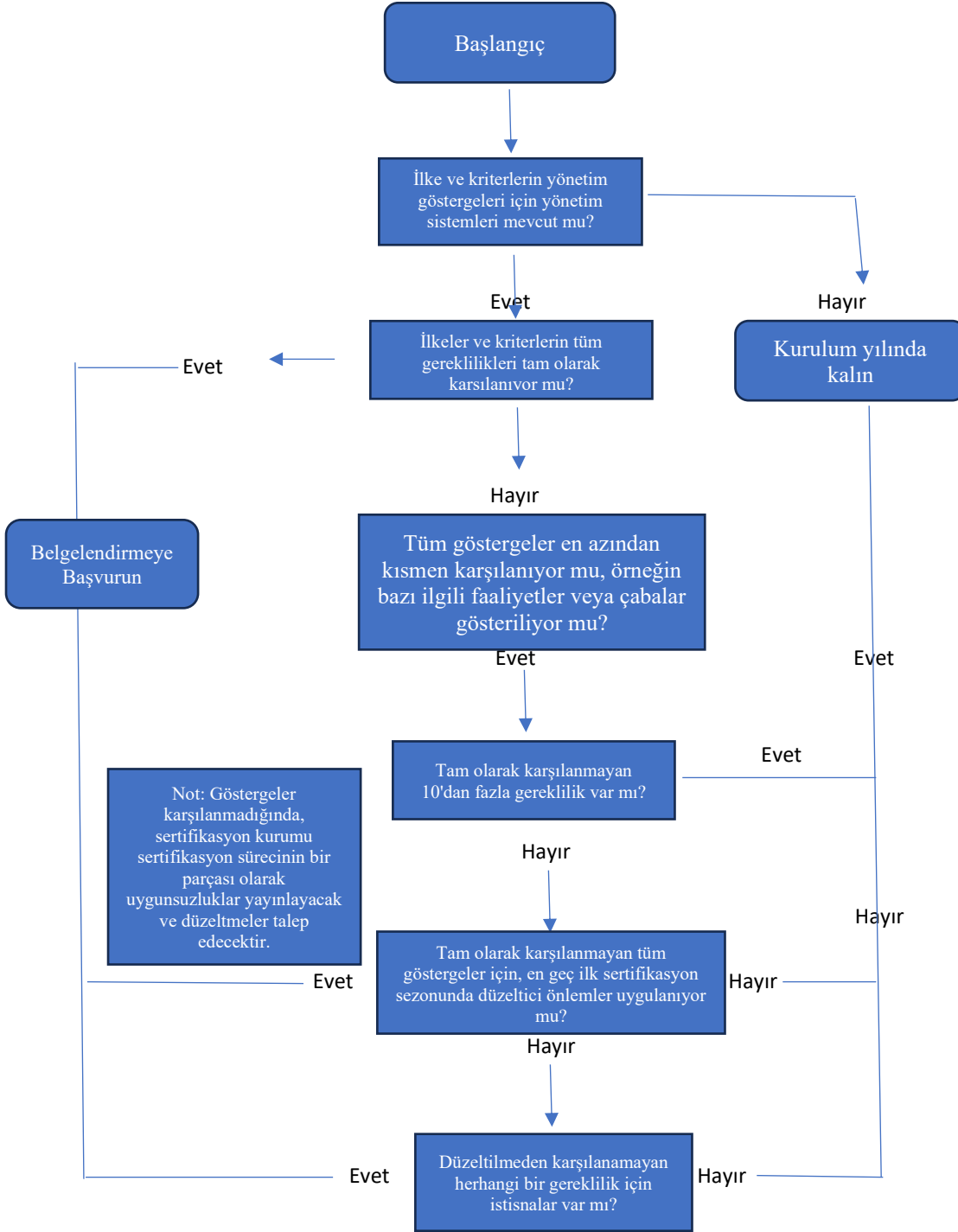
Program Ortağı, aşağıdakilerin tümünün karşılanması halinde bir Üretici Biriminin ilk sezonunda sertifikasyon denetimi yaptırmak için Better Cotton'a bir değişiklik başvurusunda bulunabilir:

- Üretici Birimi, mevcut mahsul sezonundan çok önce kurulmuştur;
- Üretici Birim Yöneticisi ve tüm Saha Kolaylaştırıcıları işe alınmış ve ekim başlangıcına kadar eğitilmiştir;
- Ekimin başlamasından sonraki 2 hafta içinde Üretici Birimi Yöneticisi tarafından Üretici Birimine ilişkin bir iç/temel denetim tamamlanmıştır;
- Hazır olma durumu şekil 1'ye göre gösterilir.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE GÜVENCE SORUMLUSU	KALİTE GÜVENCE YÖNETİCİSİ

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR.

Şekil 1: Sertifikasyona geçmek için üretici biriminin hazır olup olmadığının belirlenmesi

	Better Cotton Tarım Belgelendirme Rehberi	Dok. No	GP 37
		Rev. Tarihi	17.10.2025
		Rev. No	00
		Sayfa	5/13

2.3 Büyük Çiftlik Gereklilikleri (Bu bölüm Üretici Birimler ile ilgili değildir.)

Better Cotton Programına katılmak isteyen Büyük Çiftlikler veya Büyük Çiftlik Grupları, ekim sonuna kadar katılımlarını yerel Better Cotton Ülke Ekibine kaydettirmelidir.

- Büyük Çiftlik veya Büyük Çiftlik Grubu henüz sertifikalandırılmamışsa, öz değerlendirmenin erken sezon bölümünü de sunmalıdır;
- ABD'deki öz değerlendirmeleri için öz değerlendirme süreci farklıdır ve bu prosedürün ilerleyen bölümlerinde açıklanmaktadır.

Büyük Çiftlikler veya Büyük Çiftlik Grupları, Better Cotton İlke ve Kriterlerinde belirtilen gerekliliklere uyacaktır.

Büyük Çiftlik Grupları her ikisine de uymalıdır:

- Better Cotton İlke ve Kriterlerinde belirtilen gereklilikler;
 - “İlkeler ve Kriterler İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri” Bölüm 3: Büyük Çiftlik Grubu gereklilikleri.
- Büyük Çiftlikler ve Büyük Çiftlik Grubu yönetimi, sertifikasyon başvurusunda bulunmadan önce yukarıdaki ilgili gerekliliklerle uyumlu olduklarını kontrol etmelidir.
- Büyük Çiftlikler ve Büyük Çiftlik grupları bunun bir parçası olarak öz değerlendirme sürecini kullanabilir.

2.4 Eğitim ve Rehberlik

Tüm Program Ortakları, ortağı olmayan bireysel çiftlikler ve Büyük Çiftlik Grup Yöneticileri, Better Cotton tarafından sağlanan ilgili kapasite güçlendirme ve eğitimlere katılacaktır.

2.5 Üretici Güvence Faaliyetleri

Program Ortakları, Üretici Birim Yönetimi, Büyük Çiftlik yönetimi ve/veya Büyük Çiftlik Grubu yönetimi “İlkeler ve Kriterler İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri”deki Tablo 4'teki faaliyetleri belirlenen mevsimsel zamanlarda gerçekleştirecek ve gerektiğinde Better Cotton'a sunacaktır. Program Ortakları ve üreticiler, topladıkları ve sundukları bilgilerin doğruluğunu sağlamaktan sorumludur.

2.6 Üretici İzleme Faaliyetleri

Program Ortakları, Üretici Birim Yönetimi, Büyük Çiftlik yönetimi ve/veya Büyük Çiftlik Grubu yönetimi, “İlkeler ve Kriterler İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri”deki Tablo 5 ve 6'da ayrıntıları verildiği üzere, sürekli birinci ve ikinci taraf izleme faaliyetleri yürütecektir.

2.7 Üretici Birimleri İç Değerlendirme (Bu Bölüm Büyük Çiftlikler veya Büyük Çiftlik Grupları ile ilgili değildir.)

Üretici Birimi düzeyinde öz değerlendirmeyi tamamlamadan önce, Üretici Birimi Yöneticisi ve Saha Kolaylaştırıcısı, aşağıdakileri içeren yıllık bir iç değerlendirme yapacaktır:

- Better Cotton İlke ve Kriterlerine uyumsuzluk risklerinin belirlenmesine yardımcı olan Orta Ölçekli Çiftliklerin veya Küçük Ölçekli Öğrenme Gruplarının en az %10'undan bilgi toplanması;
- Çiftçiler tarafından kullanılan mevcut uygulamaların belirlenmesi: Kurulum aşamasında, iç değerlendirme, iyileştirme önceliklerinin belirlenmesine yardımcı olan temel (mevcut) çiftçi uygulamalarını içerir. Bir Üretici Birimi sertifikalandırıldıktan sonra, iç değerlendirme, çiftçilerin eğitim yoluyla teşvik edilen uygulamaları anlama ve benimseme düzeylerinin değerlendirilmesini içerir.

Üretici Birim Yöneticisi iç değerlendirmenin bir kaydını tutacaktır:

- Bunun Better Cotton'a gönderilmesine gerek yoktur;
- ETKO denetçileri, denetim sırasında bu kaydı dikkate alır.

Üretici Birim Yönetimi şunları yapabilir:

- Better Cotton İlke ve Kriterlerinin 1.1.2 maddesi uyarınca devam eden izleme faaliyetlerinin bir parçası olarak iç değerlendirmeyi gerçekleştirir;
- İç değerlendirmeler için Better Cotton tarafından sağlanan şablonu kullanır.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE GÜVENCE SORUMLUSU	KALİTE GÜVENCE YÖNETİCİSİ

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR.

	Better Cotton Tarım Belgelendirme Rehberi	Dok. No Rev. Tarihi Rev. No Sayfa	GP 37 17.10.2025 00 6/13
---	--	--	-----------------------------------

2.8 Üretici Birimleri Öz Değerlendirme (Bu Bölüm Büyük Çiftlikler veya Büyük Çiftlik Grupları ile ilgili değildir.)

Üretici Birimleri, Better Cotton ticaretine uygunluk elde etmek veya bu uygunluğu korumak için Better Cotton tarafından sağlanan Excel şablonunu kullanarak yıllık bir öz değerlendirme tamamlamalıdır. Her Üretici Birimi için bir Öz değerlendirme doldurulur ve hasat bitiminden 4 hafta sonra gönderilir.

Öz değerlendirmenin hedefleri şunlardır:

- Dış denetimler arasında Üretici Birim öz denetiminin yapıldığından emin olun;
- İzleme, istişare ve faaliyet planının yıllık olarak gözden geçirilmesine yönelik gerekliliklerin karşılanmasında Üretici Birimlerin desteklenmesi;
- Denetçilerin Üretici izleme kalitesini değerlendirmelerine yardımcı olur.

Öz değerlendirme; İlkeler ve Kriterler gerekliliklerine göre öz değerlendirme ve uyum eksikliklerinin belirlenmesi ve bunların nasıl iyileştirildiğinin veya çözüldüğünün izlenmesini kapsar.

Üretici Birim öz değerlendirmesini tamamlarken aşağıdakileri göz önünde bulundurmalıdır:

- İç değerlendirme;
- ETKO denetimi;
- Better Cotton izleme ziyaretleri;
- Üretici Birim Destek Ziyaretleri;
- Önceki öz değerlendirmeler ve eylemlerdeki ilerleme;
- İşgücü izleme ve iyileştirme sistemi;
- Uygulamaların benimsenmesi;
- Raporlama veri göstergelerinin sonuçları.

Öz değerlendirmenin sonuçları doğrudan sertifikasyon sonucuyla bağlantılı değildir ancak ETKO tarafından Better Cotton İlkeleri ve Kriterleri gösterge 1.1.2 uyarınca Üretici yönetim ve izleme sistemlerinin kalitesini değerlendirmek için kullanılır. Örneğin, öz değerlendirmelerde hiçbir tespit yoksa ve ETKO tarafından bulunmuş birkaç tespit varsa, ETKO 1.1.2 uyarınca bir uygunsuzluk yayınlar.

Üretici Birim son teslim tarihine kadar kabul edilebilir kalitede tamamlanmış bir öz değerlendirme sunmazsa, Üretici Better Cotton ticareti yapma hakkını kaybedebilir(askıya alma). Hafifletici durumlarda(Varyasyon), öz değerlendirmeyi tamamlamak için daha fazla süre için uzatma talebinde bulunulabilir.

2.9 Büyük Çiftlik Öz Değerlendirmeleri (Bu Bölüm Üretici Birimleri ile ilgili değildir.)

Tüm Büyük Çiftlikler, Better Cotton ticaretine uygunluk elde etmek veya bunu sürdürmek için Better Cotton tarafından sağlanan formatı kullanarak yıllık bir öz değerlendirmeyi tamamlamalıdır.

Öz değerlendirmenin hedefleri şunlardır:

- Dış denetimler arasında Üreticinin kendi kendini izlemesinin gerçekleştiğinden emin olun;
- Sertifika başvurusunda bulunan Büyük Çiftliklere sertifikasyona hazırlık düzeylerini değerlendirmelerinde destek olunması;
- Denetçilerin Üretici izleme kalitesini değerlendirmelerine yardımcı olunması.

Öz değerlendirme İlkeler ve Kriterler gerekliliklerine göre öz değerlendirme ve uyum eksikliklerinin belirlenmesi ve bunların nasıl iyileştirildiğinin veya çözüldüğünün izlenmesini kapsar.

Öz değerlendirmenin sonuçları doğrudan sertifikasyon sonucuyla bağlantılı değildir ancak ETKO tarafından Üretici yönetim ve izleme sistemlerinin kalitesini değerlendirmek için kullanılır. Örneğin, öz değerlendirmelerde hiçbir tespit yoksa ve ETKO tarafından birkaç bulunmuş birkaç tespit varsa, ETKO İlke ve Kriter Göstergesi 1.1.4 uyarınca bir uygunsuzluk yayınlar.

Better Cotton öz değerlendirme formatını büyük çiftliklere sağlar ve aşağıdaki zaman çizelgelerinde sunulmasını ister:

- Amerika Birleşik Devletleri dışındaki ülkeler için, yeni Büyük Çiftliklerin öz değerlendirmeyi iki bölüm halinde sunması gerekir; 1. bölüm denetçilerin ilk denetim sırasında incelemesi için sezon başında (ekim sonu) ve 2. bölüm sezon

HAZIRLAYAN KALİTE GÜVENÇE SORUMLUSU	ONAYLAYAN KALİTE GÜVENÇE YÖNETİCİSİ
--	--

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR.

	Better Cotton Tarım Belgelendirme Rehberi	Dok. No Rev. Tarihi Rev. No Sayfa	GP 37 17.10.2025 00 7/13
---	--	--	-----------------------------------

sonunda (hasat bitiminden 4 hafta sonra) sunulurken, mevcut Büyük Çiftlikler öz değerlendirmenin tamamını sezon sonunda (hasat bitiminden 4 hafta sonra) sunar.

- Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Büyük Araziler için öz değerlendirme ya kayıt ya da yenileme sırasında sunulur. Büyük Çiftlik son teslim tarihine kadar kabul edilebilir kalitede tamamlanmış bir öz değerlendirme sunmazsa, Üretici Better Cotton ticareti yapma hakkını kaybedebilir (askıya alma). Hafifletici durumlarda(Varyasyon), öz değerlendirmenin tamamlanması için daha fazla süre talep edilebilir.

2.10 Üretici Belgelendirmesi

Üreticiler veya Stratejik Ortak, ETKO'ya başvurur ve sözleşme imzalar.

- Sertifikasyon için ödeme yapan Üreticiler veya Stratejik Ortaklar, Üretici sertifikasyonu için Better Cotton tarafından onaylanan tüm Sertifikasyon Kuruluşlarından teklif isteyebilir.
- Better Cotton'un sertifikasyon için ödeme yaptığı durumlarda, Sertifikasyon Kuruluşunun belirlenmesi Better Cotton tarafından yapılır.

Üreticiler, denetimlerin gerçekleştirilebilmesi için, ilgili olduğunda, çiftliklerin listesi, görüşme yapılacak kişiler ve belgelere ETKO'nun erişimini sağlayacaktır.

Üretici Yönetimi veya Grup Yönetimi, ziyaret edilecek çiftliklerin veya Öğrenim Gruplarının seçimine dahil olmamalı ve çiftçilerle veya çalışanlarla yapılan görüşmeler sırasında hazır bulunmamalıdır.

Üreticiler, tespit edilen uygunsuzluklar üzerinde bir kök neden analizi yapacak, düzeltici eylem planlarını teyit edecek ve bunların çiftçiler veya çalışanlar arasında benimseme veya farkındalıkta bir değişiklik ile ilgili olduğu durumlarda, bunların uygulanmasını izleyecektir.

Programdan ayrılmak isteyen üreticiler sertifikalarını iptal edebilir ve bu noktadan sonra programa yeni bir başvuru sahibi olarak yeniden katılana ve kalan uygunsuzlukları kapatana kadar Better Cotton ticareti yapamazlar. Better Cotton programına artık katılmayan üreticilerin sertifikaları iptal edilecektir.

2.10 Üretici Birimi Destek Ziyaretleri (Bu Bölüm Büyük Çiftlikler veya Büyük Çiftlik Grupları ile ilgili değildir.)

Program Ortakları, aktif sertifikasyon dönemlerinin ikinci veya üçüncü yılında her bir Üretici Birimine saha tabanlı bir Üretici Birim Destek Ziyareti gerçekleştirecektir. Bu ziyaretler, Program Ortağı tarafından kendi yönetimleri altındaki tüm Üretici Birimlerine yapılan düzenli izleme ve saha ziyaretlerinin yerini almak yerine onları tamamlamak üzere tasarlanmıştır.

Üretici Birim Destek Ziyaretinin amacı:

- Üretici Birimin sürekli iyileştirme ilerlemesini değerlendirmek, zorlukları belirlemek ve çözümler geliştirmek (Üretici Birim Yöneticisi ve Saha Kolaylaştırıcıları ile birlikte);
- Üretici Biriminin iç yönetim sisteminin ve eğitim/bilinçlendirme çalışmalarının etkinliğini gözden geçirmek ve herhangi bir değişiklik gerekip gerekmediğini belirlemek;
- Üretici Birimin İlke ve Kriter Göstergeleri ile hala tam uyumlu olup olmadığını doğrulamak, eksiklikleri belirlemek ve bunların giderilmesi için düzeltici eylemler üzerinde anlaşmaya varmak;
- Üretici Biriminin hangi noktalarda ek kapasite güçlendirme desteği ve eğitime ihtiyaç duyduğunu anlamak (Üretici Birimi personeli ve çiftçilerin beceri geliştirme veya eğitimi dahil).

Üretici Birimi Destek Ziyaretleri, Better Cotton veya Program Ortağı tarafından Better Cotton Programı konusunda eğitim almış olan Program Ortağı kuruluşun deneyimli bir üyesi tarafından gerçekleştirilmelidir.

Üretici Birimi Destek Ziyaretleri, değerlendirilen aynı Üretici Biriminin Üretici Birimi Yöneticisi (veya başka bir personel) tarafından gerçekleştirilmemelidir.

2.10.1 Format ve Zamanlama

Üretici Destek Ziyaretleri, Küçük Ölçekli Üretici Birimi için tipik olarak en az 2 tam gün ve Orta Ölçekli Çiftlik Üretici Birimi için 1,5 gün sürmesi gereken saha tabanlı kontrollerdir.

HAZIRLAYAN KALİTE GÜVENCE SORUMLUSU	ONAYLAYAN KALİTE GÜVENCE YÖNETİCİSİ
--	--

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR.

	Better Cotton Tarım Belgelendirme Rehberi	Dok. No	GP 37
		Rev. Tarihi	17.10.2025
		Rev. No	00
		Sayfa	8/13

Üretici Birimi Destek Ziyareti asgari olarak aşağıdaki unsurları içermelidir:

- İlerlemeyi anlamak ve temel zorlukları ve eylem planlarını belirlemek için Üretici Birim Yöneticisi ve Saha Kolaylaştırıcıları ile bir toplantı;
- Küçük Çiftlik için 3 farklı Öğrenme Grubundan en az 5 çiftçi (en az 15 çiftçi) veya Orta Ölçekli Çiftlik için 3 çiftçi ile bireysel görüşmeler;
- En az beş ayrı çiftlikte saha gözlemleri;
- İşçi görüşmeleri;
- Sürekli iyileştirme öncelikleri, eğitim kayıtları, kabul kayıtları vb. dahil olmak üzere Üretici Birim belgelerinin ayrıntılı incelemesi;
- Üretici Birimi düzeyindeki belgelerin (örn. eğitim ve benimseme kayıtları) örneklem bazında çiftçi görüşmeleri ile çapraz kontrolü;
- Üretici Birimi Yöneticisi ve Saha Kolaylaştırıcılarını günlük çalışmalarında gözlemlemek, örneğin eğitim oturumlarını veya çiftçi odak gruplarını gözlemlemek veya bireysel çiftçi ziyaretlerinde Saha Kolaylaştırıcılarını gözlemlemek;
- Bilgi birikiminin güçlü yönlerini ve geliştirilmesi gereken alanları anlamak için Üretici Birim Yöneticisi ve Saha Kolaylaştırıcıları ile bireysel görüşmeler;
- Sürekli iyileştirme hedeflerine ulaşmada yıldan yıla kaydedilen ilerlemenin denetlenmesi ve destek gerektiren her türlü zorluk alanının belirlenmesi;
- Üretici Birim Yöneticisi ve Saha Kolaylaştırıcıları ile bulguları, düzeltici eylemleri ve sonraki adımları tartışmak üzere bir kapanış toplantısı.

2.10.2 Üretici Birim Destek Ziyaretlerinin Sonuçları

Ziyaret sonrasında bulgular, Better Cotton tarafından sağlanan Üretici Birimi Destek Ziyareti şablonu kullanılarak raporlanır.

Üretici Birimi Destek Ziyaretini gerçekleştiren Program Ortağı temsilcisi, raporu ve ayrıntılı eylem planını tamamlamalı ve ziyaretten sonraki 3 hafta içinde Üretici Birimi Yöneticisi ile paylaşmalıdır.

Üretici Birimi Destek Ziyareti raporlarının kopyaları, tamamlandıktan sonraki 2 ay içinde veya talep edildiğinde Better Cotton Ülke Ekibi ile paylaşılacaktır.

Bir Program Ortağı herhangi bir zamanda (Üretici Birimi Destek Ziyareti dahil) bir Üretici Biriminin İlke ve Kriter Göstergelerinden herhangi birini karşılamada önemli eksiklikleri olduğunu tespit ederse, Program Ortakları Better Cotton Ülke Ekibini ve ETKO'yu konu hakkında yazılı olarak bilgilendirecektir. Bu bilgi sertifikasyonun otomatik olarak askıya alınmasına yol açmayacaktır ancak ek bir Gözetim denetiminin gerçekleştirilmesine neden olur.

2.11 Büyük Çiftlikler için Sürekli İyileştirme

Büyük Çiftlikler, Better Cotton İlke ve Kriterleri gerekliliği uyarınca sertifikasyonu sürdürmek için sürekli iyileştirme hedefleri belirlemelidir.

Büyük çiftliklerde sürekli iyileştirme, İlke ve Kriterlerin gerekliliklerine temel uyumun ötesine geçmelidir.

Büyük çiftlikler:

- Sürdürülebilirlik etkilerini geliştirebilecekleri kilit alanları belirleyecek;
- Sürdürülebilirlik hedefleri belirleyecek;
- Bu hedeflere yönelik ilerlemeyi izleyecek.

Sürekli iyileştirme odak alanlarını ve hedeflerini belirlerken, büyük çiftlikler aşağıdakileri göz önünde bulundurmalıdır:

- Yerel sürdürülebilirlik noktaları veya öncelikleri;
- Çalışanlardan ve/veya toplum paydaşlarından gelen girdiler;
- Toplumsal cinsiyet ve iklim değişikliği konuları.

2.12 Üretici Birimlerde Sürekli İyileştirme

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE GÜVENCE SORUMLUSU	KALİTE GÜVENCE YÖNETİCİSİ

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR.

	Better Cotton Tarım Belgelendirme Rehberi	Dok. No	GP 37
		Rev. Tarihi	17.10.2025
		Rev. No	00
		Sayfa	9/13

Üretici Birimler, Better Cotton İlke ve Kriterleri gereklilikleri uyarınca sertifikasyonu sürdürmek için sürekli iyileştirmeye yönelik odak alanları belirleyecektir. Üretici Birimler, İlke ve Kriterlerin ötesine geçen sürdürülebilirlik alanlarını dikkate almalıdır.

Üretici Birimler sürekli iyileştirme odak alanlarını ve hedeflerini belirlerken şunları göz önünde bulundurmalıdır:

- Yerel sürdürülebilirlik noktaları veya öncelikleri;
- Saha düzeyinde danışmanlık;
- Toplumsal cinsiyet ve iklim değişikliği konuları.

Üretici Birimler, sürekli iyileştirmeyi planlamalı ve izleme sistemlerine entegre etmelidir.

Stratejik Ortaklar, Üretici Birim Destek Ziyaretlerinin bir parçası olarak sürekli iyileştirmeyi gözden geçirecektir.

2.13 Varyasyonlar, İstisnai Kullanım ve Derogasyonlar için Başvuru

Better Cotton normatif belgelerindeki gerekliliklerden herhangi birinden sapmak isteyen üreticiler (veya Üretici Birimlerini denetleyen Program Ortakları) aşağıdaki şekilde hareket etmelidir:

- İlke ve Kriterlerden sapmalar için, Better Cotton Derogasyon Politikasında tanımlandığı şekilde resmi bir derogasyon talebi sunulmalıdır. Sapmanın çok tehlikeli bir pestisit (HHP) kullanımıyla ilgili olduğu durumlarda, Üretici bunun yerine İstisnai kullanım Sürecini takip etmelidir;
- Sapma “İlkeler ve Kriterler İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri” belgesinde yer alan veya bununla ilgili olan süreçlerle ilgili olduğunda, Üretici Better Cotton'a bir değişiklik talebi sunacaktır;
- Üretici, “İlkeler ve Kriterler İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri” Bölüm 5'te yer alan sertifikasyon süreçleriyle ilgili olması halinde, değişiklik talebini sunmadan önce ETKO'ya danışmalı ve onayını almalıdır.

Değişiklik talebi Çevrimiçi Değişiklik Talebi Formu kullanılarak yapılacaktır. Talep şunları içermelidir:

- Üreticinin sapmak istediği gereklilik/Gösterge;
 - Sapma için gerekçe;
 - Bir sertifikasyon süreciyle ilgili olması halinde, değişiklik talebinin bir parçası olarak ETKO'nun onayı da yüklenecektir.
- Better Cotton, varyasyonu gözden geçirir ve kararı onaylar.

Bir ay veya daha kısa süreli süre uzatımı taleplerinin çevrimiçi form aracılığıyla gönderilmesine gerek yoktur ve doğrudan Better Cotton Ülke Ekiplerine iletilebilir, bu ekipler talebi inceler ve kararlarını mümkün olan en kısa sürede onaylar.

2.14 Üretici Birimlerinde Yapılan Değişiklikler

Bir Stratejik Ortağın yeni bir Üretici Birimi üstlenmesi durumunda, aşağıdakileri yapacaktır:

- Üretici Birimi performansını, normal koşullarda bir Üretici Birimi destek ziyareti gerçekleştirerek ve/veya yakın tarihli bir Belgelendirme Kuruluştan denetim raporunun bir kopyasını inceleyerek gözden geçirir;
- ETKO ile imzalanan sözleşmeyi günceller, ve ETKO'ya gözden geçirme kanıtlarını sağlar ve ek denetim ihtiyaçlarını teyit eder.

Bir Stratejik Ortağın birleşen 2 Üretici Birimini denetlemesi durumunda, Stratejik Ortak şunları yapacaktır:

- Normal koşullarda bir hazırlık kontrolü veya bir Üretici Birimi destek ziyareti yoluyla, yeniden yapılandırılmış grubun etkin yönetimini gözden geçirir;
- ETKO ile imzalanan sözleşmeyi günceller, gözden geçirme kanıtlarını ETKO'ya sunar ve her türlü ek denetim ihtiyacında işbirliği yapar.

3 BÜYÜK ÇİFTLİK GRUBU GEREKSİNİMLERİ

Bu bölüm, Büyük Çiftliklerin tek bir Better Cotton Sertifikası altında gruplandırılması için prosedür ve gereklilikleri özetlemektedir. Bu grup sertifikasyon gereklilikleri, Better Cotton İlke ve Kriterlerine göre grup sertifikasyonu için başvuran pamuk yetiştiren arazideki çiftçi/grup yönetimi için geçerlidir. Bu grup sertifikasyonu, grup gözetim zinciri

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE GÜVENCE SORUMLUSU	KALİTE GÜVENCE YÖNETİCİSİ

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR.

	Better Cotton Tarım Belgelendirme Rehberi	Dok. No	GP 37
		Rev. Tarihi	17.10.2025
		Rev. No	00
		Sayfa	10/13

sertifikasyonu ile birleştirilebilir. Gözetim zinciri için sertifikasyonun kapsamı, Büyük Çiftlik çiftçisinin/grup yöneticisinin mülkiyeti altındayken pamuğun depolanması ve çırçırlanması süreçleridir.

Büyük Arazi Grubu sertifikasyonu, Grup Yönetiminin mevcut olduğu ve işgücünün az olduğu durumlarda örnekleme dayalı denetime (yani örneklem yöntemiyle belirlenen araziler denetlenir) izin veren bir modeldir. Fazla işgücüne sahip araziler için, işçi haklarına yönelik daha büyük riskler ve uygulamanın benimsenmesi konusunda eğitilmesi gereken kişi sayısı veya kişiler nedeniyle her arazinin denetlenmesi önemlidir. Büyük Çiftlik Grupları bu gruba yönelik gerekliliklere ilaveten üreticilere yönelik gereklilikleri de karşılamakla yükümlüdür.

3.1 Grup Yöneticisi Gereksinimleri

3.1.1 Başvuru ve Belgelendirme İletişimi

Grup Yöneticisi, ETKO'ya Better Cotton İlke ve Kriterlerine ve varsa CoC Standardına göre belgelendirme için başvuruda bulunur. Grup Yöneticisi katılımcı çiftliklerin listesini ETKO'ya sunar.

Grup Yöneticisinin yetkili bir temsilcisi ETKO ile sertifikasyon sözleşmesini imzalar.

Grup Yöneticisi, ETKO için bir ana irtibat kişisini belirler ve bu değişirse ETKO'yu bilgilendirir.

3.1.2 Yönetim Sistemi

Grup Yöneticisi, bireysel çiftliklerin uyumluluğunu sağlamak için yönetim sistemine ve kaynaklara sahip olduğunu göstermelidir. Yönetim sistemi; bireysel çiftliklerle yazılı anlaşma, katılım ve sosyal yardım faaliyetleri, veri toplama ve Better Cotton'a gönderme, iç denetim, yönetimin gözden geçirmesi, bireysel çiftliğin ayrıntılı listesi, uygunsuzlukların düzeltilmesi ve çiftlikleri gruba ekleme ve çıkarma süreçlerini içerecektir.

Grup Yöneticisi, bireysel çiftliklerin bu gerekliliklere ve Better Cotton İlke ve Kriterlerine ve uygulanabilir olduğu durumlarda Gözetim Zinciri Standardına uymasını sağlayacaktır.

3.1.3 Katılım ve Sosyal Yardım

Grup Yöneticisi, gruptaki tüm katılımcı çiftliklerin aşağıdakileri sağlamasını temin edecektir:

- Better Cotton'dan program ve gereklilikleri hakkında güncellemeler veya Better Cotton etkinlikleri hakkında bilgilenmeleri (gerektiğinde bu bilgiler bireysel çiftçilerle paylaşılır);
- Katılımcı çiftliklerin Better Cotton İlkeleri ve Kriter Göstergelerini ve ilgili olduğu durumlarda Gözetim Zinciri Standardını anlaması ve sürekli iyileştirme hedefleri geliştirmesi/uygulaması.

3.1.4 Bireysel Çiftlik Anlaşmaları

Grup Yöneticisi ve bireysel çiftlikler, aşağıdakileri içeren yazılı bir anlaşmayı karşılıklı imzalar:

- Bireysel çiftliğin Better Cotton İlke ve Kriterlerine ve ilgili olduğunda Büyük Çiftlik Grubu sertifikasyon gerekliliklerine uyma taahhüdü.
- Ciddi uygunsuzluk veya düzeltici eylemlerin planlanmaması ve/veya uygulanmaması durumunda Grup Yöneticisinin herhangi bir bireysel çiftliği hariç tutma hakkı.

3.1.5 Veri Toplama ve Sunma

Grup Yöneticisi, aşağıdaki bilgilerin Better Cotton'a zamanında sunulmasını sağlayacaktır:

- Better Cotton Çiftlik Veri Gereksinimlerinde tanımlanan veriler;
- Better Cotton öz değerlendirme gönderimleri;
- Büyük Çiftlik kayıt belgeleri.

3.1.6 İç Denetim

Grup Yöneticisi, yıllık olarak örneklem usulüyle belirlediği çiftliklerin yerinde iç denetimini yapar. Örneklem büyüklüğü en az bireysel çiftlik sayısının karekökü kadar olacak ve en yakın tam sayıya yuvarlanacaktır.

Grup Yöneticisi, "İlkeler ve Kriterler İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri" Bölüm 3.7'deki risk faktörlerini göz önünde bulundurarak örnekleminin her bir çiftliği nasıl temsil edebileceğini belirlemek için bir yöntemle sahip olacaktır ve açık bir gerekçe olmadığı sürece, aynı bireysel çiftlikleri birbirini takip eden iç denetimler için değerlendirmekten kaçınacaktır. Grup Yöneticisi, dahili olarak denetlenecek arazileri seçerken ve/veya örneklem büyüklüğünün artırılması gerekip gerekmediğini belirlerken risk faktörlerini göz önünde bulundurabilir (bkz. "İlkeler ve Kriterler İzleme ve

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE GÜVENCE SORUMLUSU	KALİTE GÜVENCE YÖNETİCİSİ

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR.

	Better Cotton Tarım Belgelendirme Rehberi	Dok. No Rev. Tarihi Rev. No Sayfa	GP 37 17.10.2025 00 11/13
---	--	--	------------------------------------

Belgelendirme Gereklilikleri” Tablo 3). Grup Yöneticisi, iç denetim için gereken örneklemin bir kısmını rastgele belirleyebilir.

Yetkin bir kişi veya ekip, seçilen her bir çiftliğin iç denetimini gerçekleştirmelidir.

İç denetçi her bir Büyük Çiftliği aşağıdaki kriterlere göre değerlendirmelidir:

- Better Cotton İlke ve Kriterleri;
- Bireysel Büyük Çiftlik gereksinimleri (bkz. “İlkeler ve Kriterler İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri” Bölüm 3.5);
- Tamamlanan öz değerlendirmeler ve herhangi bir bulgunun düzeltilmesi dahil olmak üzere kendi iç yönetim sistemi;
- Better Cotton Gözetim Zinciri dahilinde taşeron çırgırları olan Üreticiler için Protokol Gözetim zinciri için İzleme ve Sertifikasyon Gereklilikleri (ilgili ise).

Grup Yöneticisi, iç denetim sonuçlarını ETKO ile paylaşacaktır.

3.1.7 Yönetimin Gözden Geçirmesi

Grup Yöneticisi, asgari olarak aşağıdaki bilgileri içeren yıllık bir yönetim gözden geçirmesi gerçekleştirecektir:

- Uygunsuzluk düzeltme durumu da dahil olmak üzere iç denetim sonuçları;
- Grubu etkileyen her türlü değişiklik, örneğin
 - o Better Cotton İlke ve Kriterleri veya ilgili derogasyonlar;
 - o Bireysel Çiftliklerin gruptan ayrılması/gruba katılması;
 - o İklim koşulları veya haşere baskısı gibi istisnai durumlar.

Yönetimin gözden geçirmesi’nin bir kaydı tutulacak ve ETKO’ya sağlanacak.

3.1.8 Uygunsuzlukların Düzeltilmesi

Grup Yöneticisi, uygunsuzlukları kontrol etmek, düzeltmek ve sonuçlarını ele almak için aşağıdakiler de dahil olmak üzere önlemler almalıdır:

- Sebebin belirlenmesi;
- Düzeltici faaliyetlerin ve önleyici tedbirlerin planlanması ve uygulanması ve bunların etkinliğinin değerlendirilmesi.

Bu uygunsuzlukların ETKO tarafından gündeme getirildiği durumlarda, yukarıdaki eylemler gerekli zaman dilimi içinde tamamlanacaktır.

3.1.9 Bireysel Çiftliklerin Listesi ve Değişiklikler

Grup Yöneticisi, ilişkili çiftliklerin bir listesini tutacak ve bu liste, her çiftlik için en azından aşağıdaki bilgileri içerecektir:

- Çiftçinin adı;
- Telefon numarası;
- E-posta (varsa);
- Çiftlik adı;
- Pamuk ekim alanı;
- Çiftliğin sertifikaya eklendiği tarih.

Grup Yöneticisi, gruba araziler eklemek için aşağıdaki eylemleri içeren bir süreçte sahip olmalıdır:

- Grup Yöneticisi, Better Cotton çiftçi tanıtımı ile bireysel çiftlik yönetimini sağlar;
- Bireysel çiftlik yönetimi Better Cotton öz değerlendirmesini tamamlar ve Better Cotton'a gönderir;
- Bireysel çiftlik yönetimi, başka bir Better Cotton grup sertifikasında listelenmediklerini onaylar.

Arazinin devam eden uygunsuzlukları varsa, Grup Yöneticisi araziye sertifikaya eklemekten önce bunların düzeltilmesini sağlayacaktır.

Grup Yöneticisi, aşağıdaki kriterlerden herhangi birini karşılayan bireysel arazileri gruptan çıkarmak için bir süreçte sahip olacaktır:

- Bir iç denetim sırasında bulunan ve çiftlik yönetiminde temel bir başarısızlık ve/veya önceki bir iç denetimin ardından uygunsuzlukların düzeltilmediğini gösteren uygunsuzluklara sahip bireysel çiftlikler;
- Grup sertifikasından ayrılmayı tercih eden bireysel çiftlikler.

Grup Yöneticisi, grup sertifikasına katılan veya grup sertifikasından ayrılan her bir çiftliği 10 gün içinde ETKO’ya ve Better Cotton’a bildirecektir.

HAZIRLAYAN KALİTE GÜVENCE SORUMLUSU	ONAYLAYAN KALİTE GÜVENCE YÖNETİCİSİ
--	--

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR.

	Better Cotton Tarım Belgelendirme Rehberi	Dok. No	GP 37
		Rev. Tarihi	17.10.2025
		Rev. No	00
		Sayfa	12/13

Grup Yöneticisi, Grup Yöneticisi irtibat kişisinde herhangi bir değişiklik olması durumunda Better Cotton'u ve ETKO'yu bilgilendirecektir.

3.1.10 Sertifikasyonun Alınması ve Sürdürülmesi

Grup Yöneticisi, sistemik uygunsuzluklar durumunda, geri çekme tarihinden sonra etkilenen çiftliklerden Better Cotton olarak pamuk satılmamasını sağlayacaktır.

Grup Yöneticisi tüm uygunsuzlukların düzeltilmesini sağlayacaktır ve tüm gözetim faaliyetlerinde iş birliği yapacaktır.

3.2 Bireysel Çiftlik Gereksinimleri

Bireysel çiftlikler gerekliliklere uymalı, Better Cotton'a bilgi sunmalı ve "İlkeler ve Kriterler İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri" belgesinin 2. Bölümünde tanımlanan sorumlulukları üstlenmelidir. Bu, aşağıdakiler için sorumluluk sahibi olmalarını içerir:

- Öz değerlendirme ile tespit edilen tüm uyum boşluklarının gözden geçirilmesi ve bunların zamanında ele alınmasının sağlanması;
 - İç denetimler veya belgelendirme denetimleri sırasında tespit edilen düzeltici ve önleyici tedbirlerin uygulanması.
- Bir Grup Sertifikasyonu dahilindeki bireysel çiftlikler ayrıca:
- Grup Yöneticisi ile bir anlaşma imzalayacak;
 - Bu gerekliliklerle ilgili olarak Grup Yöneticisinin dokümantasyon ve çiftlik erişimi taleplerine yanıt vermede tam bir iş birliği sağlayacak;
 - Daha önce herhangi bir Better Cotton sertifikasyonunun parçası olup olmadıklarını ve bekleyen uygunsuzluklarını (varsa) gruba katılırken Grup Yöneticisine bildirecek;
 - Asgari olarak aşağıdaki senaryoları içeren, sertifikasyonlarını etkileyen her türlü değişikliği Grup Yöneticisine bildirecek:
 - o Pamuk yetiştirmedikleri yıllar/mevsimler;
 - o Grup sertifikasından ayrılma kararı;
 - o Katılmadan önce grup sertifikasından ayrılıyorlarsa ve farklı bir grup sertifikasında listeleniyorlarsa;
 - o Bireysel çiftlikteki işçi sayısı 30 personeli aşıyorsa.

3.3 Belgelendirme Kuruluşu Gereklilikleri

Büyük Çiftlik Grubu modelinde sertifikasyon, Büyük Çiftlik Grubu Yönetimi gerekliliklerine, Better Cotton İlke ve Kriterlerine ve ilgili durumlarda Fason Çırcır İşletmesi Olan Üreticiler için Protokole uygunluğun değerlendirilmesi ve onaylanmasıdır.

3.3.1 Denetim

ETKO, Grup Yöneticisini ve çiftlik sahalarının bir örneğini en az 3 yılda bir yerinde değerlendirir. ETKO, Grup Yöneticisinin sertifikaya tabi çiftlikleri tek tek yönetme becerisini değerlendirir ve denetim, raporlama da dahil olmak üzere "İlkeler ve Kriterler İzleme ve Belgelendirme Gereklilikleri" Bölüm 5.4-5.8'de özetlenen tüm uygulanabilir faaliyetleri içerir.

3.3.2 Uygunsuzluklar ve Düzeltmeler

ETKO değerlendirme sırasında bulunan uygunsuzlukları yayınlar ve bunların kapatıldığını doğrular.

3.3.3 Değerlendirme Raporlaması ve Kararlar

ETKO bu prosedürde belirtilmiş zaman çizelgeleri içerisinde ve Better Cotton İlkeleri ve Kriterleri değerlendirme raporu şablonuna uygun hazırlanmış ETKO formatını kullanarak bir değerlendirme raporu hazırlar.

3.3.4 Belgelendirme Kararı

ETKO belgelendirme kararı alır ve Grup Yöneticisi için ETKO formatını kullanarak ilgili bireysel çiftliklerin bir listesini içeren ve düzenlendiği tarihten itibaren 3 yıl boyunca geçerli olacak şekilde bir sertifika yayınlar. 3 yılın ardından, sertifikasyonu sürdürmek için tam bir yerinde yenileme denetimi yapılır.

3.3.5 Sertifikada Yapılan Değişiklikler

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE GÜVENÇE SORUMLUSU	KALİTE GÜVENÇE YÖNETİCİSİ

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR.

	Better Cotton Tarım Belgelendirme Rehberi	Dok. No	GP 37
		Rev. Tarihi	17.10.2025
		Rev. No	00
		Sayfa	13/13

Herhangi bir çiftliğin gruptan ayrılması veya gruba katılması durumunda ETKO 10 gün içinde sertifikayı günceller ve Better Cotton'u bilgilendirir.

3.3.6 Yıllık Yönetim Kontrolleri

ETKO grup yönetimini yıllık olarak ancak sadece tam denetimler arasındaki yıllarda kontrol eder. Bu kontrol uzaktan yapılır.

Grup Yöneticisinin yıllık yönetim kontrolü sırasında asgari olarak aşağıdakiler değerlendirilir:

- İlişkili çiftliklerin listesi;
- İlişkili çiftliklerin değişim oranı (yeni çiftlikler, sertifikadan ayrılan çiftlikler);
- Grup Yöneticisinin yönetim sisteminin, sertifika kapsamındaki çiftliklerin büyüklüğü, sayısı veya karmaşıklığındaki herhangi bir artış da dahil olmak üzere grubun büyüklüğündeki herhangi bir değişikliği yönetme kapasitesi;
- Grup Yöneticisinin iç denetim kayıtları;
- Takip ve kapanış kanıtları da dahil olmak üzere Grup Yöneticisi tarafından verilen tüm düzeltici faaliyet taleplerinin kayıtları;
- Yıllık yönetimin gözden geçirme kayıtları.

Yıllık yönetim kontrolünün bir raporu ETKO'nun kendi formatında üretilir ve uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda ilgili süreç takip edilir.

3.3.7 Gözetim Denetimi

Aşağıdaki durumlarda, ETKO hem Grup Yöneticisi hem de bireysel çiftliklerin örnekleme dahil olmak üzere yerinde bir Gözetim denetimi gerçekleştirebilir:

- Gruptaki bireysel çiftliklerin sayısında %33'ün üzerinde bir artış;
- o Denetimde kullanılan çiftlik örneği asgari olarak eklenen yeni çiftliklerin kareköküne eşit olacaktır;
- Better Cotton veya diğer ilgili paydaşlar tarafından dile getirilen bir şikayet veya olayın soruşturulması;
- o Asgari olarak, çiftlik örnekleme soruşturmayla ilgili çiftlikleri içerecektir.

3.3.8 Yenileme Denetimi

İlk denetimin kapanış toplantısını takip eden 3 yıl sonra yenileme denetimi yapılır.

3.4 Örneklemede Dikkate Alınması Gereken Risk Faktörleri

Aşağıdaki alanlar belgelendirme ile ilgili riskleri artıran unsurlar olarak değerlendirilir:

- Önceki uygunsuzluklar veya askıya almalar;
- Geçici ve/veya göçmen işçilerin varlığı;
- İstisnai kullanım için onaylanmış yüksek derecede tehlikeli pestisitlerin kullanımı.

Aşağıdaki alanlar sertifikasyonla ilgili riskleri azaltan unsurlar olarak değerlendirilir:

- Doğal Kaynakları Koruma Hizmeti programlarına katılım;
- Organik sertifikasyon;
- US Cotton Trust Protokolünün değerlendirilmiş olması;
- RegenAgri sertifikası;
- Diğer sertifikalar;
- Better Cotton İlke ve Kriterleri ile uyumlu bölgesel/eyalet kontrolleri (örneğin, ABD'nin Kaliforniya eyaletinde riski azaltan kontroller).

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE GÜVENCE SORUMLUSU	KALİTE GÜVENCE YÖNETİCİSİ

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR.